

ДІЛО

Видав: Видавничий Спілка „ДІЛО”.

Виходить щодені разом
крім понеділків.

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Рибак тв., 11. пис.
 Квиток пошт. № 24724.
 Адреса тел.: „Діло—Львів”.
 Число телефону 264.

Руководство
редакції та керівництво.

ПЕРЕДПЛАТА	
в Австро-Угорщині:	
місечно	7-10 к.
четвертій	6-7 к.
найменше	4-5 к.
найбільше	12-15 к.
у Львові (без доставки):	
місечно	7-10 к.
четвертій	6-7 к.
найменше	4-5 к.
найбільше	12-15 к.
За замову екземплярів	
загальні	50 к.

ДІЛО ОГРОДНИЦЬКА,
 Огро́дніцька, Львівська губ.,
 тел. 48, в південній частині
 садово-паркового майдану, віддаленість 1 км. Площа 1000
 квадрат. 1 парковий будинок.
 Микрометрія столиці 1 км.
 Числобагатомісна за населені
 у населеніх місцях.
 Філія промислових підприємств
 у Львові 10 к.
 на приблизні 10 к.

Начальний редактор: Д-р Василь Панайко.

Національне і політичне відроджене України.

Вівторок 18. цвітня 1917.

Заклик до українського громадянства.

„К. Мисль“ з 22. марта с. р. містить на видні місці в українській мові заклик, який отже подаємо без змін:

Українці! Громадяне! Товариши!

Службій час прийшов. Україна, віками притягнута, зведена до етнографічної маси, окрадена й позбавлена всього — навіть національного імені свого — рушає „в семі вольній, новій“ визволених народів до нового життя. Час не стоїть і не жде на осталих. Рушаймо вперед байдою й сміливо туди, де занялася вже зоря нашого національного визволення і воскресення.

Складене в автономних громадах усієї України „Товариство Українських Поступовців“, що з 1897 року аж до останніх днів вело на Україні національно-культурну й політичну роботу під пропором автономії України, федерації всіх народів Росії й парламентарного устрою держави, — горячо витася новий лад, що розчинив широко тюремні брами для народів і поклав шлях для вільного їх розвитку. Іменем рідного краю закликався „Товариство“ організовані громади і все громадянство українське до праці на українській чисті. Широко розгорнула ся воно і жде працьовників, як погожого дощу спрагта земля, як женев у живів родючі лани. Не час таєр на змагання, на суперечки. Треба всім разом рушити в тяжку, хоч радісну дорого, щоб разом побороти „думою й болею единію“ неминучі перешкоди. Ділом — не словом, творчою роботою треба виявити світові сили, що тайт в собі великий український народ! Сей приспіваний віками велетень закутий інні прохиздів ся, зриває кайдани і від своїх синів свідомих сподівається ся праці, праці й праці. Не слід, а діла.

Українці! Громадяне!

Підприйте новий державний лад, бо він і тільки він несе волю Україні, і що більша наша участь у Ному, то ширших прав собі здо будемо.

Організуйтеся, бо тільки в поєднанні сила.

Складайтеся на національний фонд українській, бо в матеріальних засобах підпора до практичної роботи.

Закладайте українські школи, насамперед народні, українізуйте теперішні, дбайте про се-редню освіту, бо тільки в рідній школі наша будущість.

Відкливайтесь і засновуйте „Просвіти“ й інші товариства, бо в них осередок культурної праці та початок організації наших сил.

Піддерхуйте українську пресу, бо вільне слово рознесе по всіх світах про наші домашні. бо вільне слово наше — символ воскресення! Його поставимо ми тепер на сторожі наших прав.

Виясніть народові вагу і значіння подій, основи вільного ладу; освідоміть й розкрийте очі всім незрячим, бо тільки свідомий народ не дасть вирвати здобуті вже права.

Дбайте про харчову справу справу й по-стачані всього потрібного народові, бо се до-дача йому матеріальної сили на важкий подвиг боротьби.

Готуйтеся до всенародної установочої ради, де наш голос, голос великого українського народу, повинен залунати чутно, твердо й однозначно, обстоюючи автономію рідного краю й єдиний федераційний лад у державі.

Українці! Товариши!

Велика історична хвиля вимагає й великого напружения та жерта. Покажім, що ми достойно стоямімо хвилю, що ми свідомо беремо страшну відповідальність, яку на плечі наші складає історія. Відсічено на сей час усе, що роведнус, і пам'ятаймо тільки те, що на: «єдна». Нехай, як на батька Хмельницького, запанує у нас „воля і доля єдина“.

Доля України — в руках її синів, її народу. Рідний край усіх дітей своїх скликав до роботи, її на всіх нас вистарчить. „Сміливо ж братя, до праці ставайте! Час наступив вже — ходім!“ Пам'ятаймо, що не бувають в друге такі хвилі і що історія не прощає помилок, вагання і недбалості.

Рада Товариства Українських Поступовців.

Українська мова в школах.

„Утро Росії“ з дня 28. марта ч. 71 подає таку замітку:

„Тимчасове правительство в принципі одобрило пропозицію міністра народної просвіти про допущення в наукових заведеннях київського округа (себто в 6 українських губерніях Ф. К.) подавання науків українською мовою при умові, що будуть забезпечені інтереси меншості“

Центральний Український Кооперативний Комітет. Щоденна українська кооперативна часопис.

„Кіевская Мысль“ з 22. марта доносить: В Київі утворився Центральний Український Кооперативний Комітет. В засіданні Ради комітета 6 (19.) марта намічені плян близької діяльності комітету. Постановлено звернути ся до всіх кооперативних союзів та до коодинаторів кооператив, а також до інструкторів та інших працьовників кооперації з запрошенням організувати місцеві кооперативні комітети. Для обговорення загального плану діяльності комітетів по цілій Україні, для розвязання богатих чергових питань з життя сіл і кооператив, Рада постановила скликати нараду представників всіх українських кооперативних союзів на 25. і 26. марта ст. ст. Призначено необхідним почати відане щодені кооперативної часописі, яка могла бути органом комітету та висвітлювати завдання та потреби теперішнього села. Постановлено назвати часопис „Народна Воля“. Ціна її має бути дешевою. Гроши на відане гадання дістати від кооперативних союзів та створиши. Призначено необхідним жадати представництва комітету в Раді громадських організацій, в губернських земських зборах та губернськім харчевим комітеті.

Складане українського кооперативного з'їзу.

„Кіевская Мысль“ ч. 70 з дня 24. марта подає, що в Київі завважалася комісія для скликання кооперативного з'їзу на день 27. марта. Бажаючих взяти участь в працях по скликанню з'їзу комісія просить звернутися під адресою „Центросахар“. Терещенківська вул. ч. 13 в інтендантській відділі до п. Устименка.

Справа автономії України в Краєвім Педагогічнім Товаристві.

23. марта в театрі Соловцова відбулися збори Київського Краєвого Педагогічного Товариства, присвячені питанням біжуючої хвилі. На зборах взяло участь коло 1000 осіб. Зборами провадив председатель товариства В. Науменко. В дискусії над різними справами представники українських і юдівських шкіл говорили про необхідність автономії України і самостійного розвитку шкіл.

Українські артисти.

В Кіевській Мысли видруковано таку оповідь:

Всіх діячів української сцени запрошують ся на день 24. марта о 8 год. вече в Фойє Троїцького театру для обговорення справи основання Бюро діячів українського театру“.

В діяльності численні згадані часописи читаємо: Відбудеться перша свободне зібрання діячів українського театру міста Київа. Обговорювано питання про скликання з'їзу делегатів від ар-

тистів українських труп для організації професіонального союзу всіх діячів української сцени. Мім іншим прийнято протягію вислати до тимчасового правительства привітну телеграму. Місце і час візду будуть подані пізніше в порозумінні з провінціональними трупами. Вибрано виконуюче бюро.

Головна Українська Студентська Рада.

8. марта ст. ст. відбулося засідання „Головної української студентської Ради“. Постановлено покликати до Києва всіх відсуніх та відмінних, а також співідати повороту в рідний край українських емігрантів. Вислухано інформації представників в Коаліційній Раді та інших організаціях. Констатовано факт солідарності та співчуття Українцям. Рішено взяти житу участь в маніфестаціях, що мали відбутися 10. марта. Наважано тісні зносини з робітниками, солдатами та учениками середніх шкіл. 8. марта відбулися загальні збори: „Громади на жіночих курсах“, Громади в політехнічній інституті, „Центральної Ради“.

Український студентський з'їзд.

„Кіевская Мысль“ ч. 70, з дня 24. марта доносить, що Головна Українська Студентська Рада міста Києва рішила скликати на середину цвітня в Києві з'їзд, в якім взяли участь представники Українських Студентських Громад не тільки з цілі України, але і з інших міст за її межами. Рішено звернути ся в заклик до студентів, щоби діяльно готовились до сего з'їзду, аби на з'їзді справді зібралися всі Україні, та щоби оточено буди порішенні всі питання організації і спільнот діяльності. Подрібне розроблене питання, яким має зайнятись з'їзд, поручено осібній комісії.

Гурток „Діточий Дім“.

В „К. М.“ читаємо: Основав ся у Києві гурток під назвою „Діточий Дім“, який має на цілі організувати діточий сад (закорону) для дітей від 4 х літ. Бажаючих записатись в члені гуртка просить звернатися до п. Козаченка в Українському Клубі „Родина“. Членський внесок 10 рублів на рік. Плата за дитину приміщенню в „Діточій школі“ вино-зити 10 рублів на місяць.

Українські маніфестації.

„Кіевская Мысль“ ч. 74, з дня 28. марта подає обширну програму маніфестації населення міста Києва в пам'ять свободи, призначеної на день 29. марта, а на інші місці подає таку замітку: „Центральна Українська Рада“ подає до відома всіх Українців, котрі возьмуть участь в загальній маніфестації дні 29. марта, що збірним місцем для Українців призначена площа коло Володимирського Собору о 9-й год. рано. Одночасно Центральна Українська Рада оповіщує, що окрема українська маніфестація в Києві відбудеться ся дні 1. цвітня.

Київська Губернська Рада обеднаних громадських організацій.

На кіївських губернських земських зборах на внесене п. Олександра Степаненка, поставлене не в імени групи кооператорів, постановлено утворити губернську раду обеднаних громадських організацій, яка з своєї сторони вибере виконуючий орган. Склад сей губернської ради уложенено такий: 12 представників від губернського земського зібрания, 2 представники від земської управи, 5 від губернської кооперативної Ради, 5 від ради робітничих солдатських і офіційських депутатів, 24 від повітових селянських організацій, 12 від українських національних організацій, 5 від міської ради, 2 від польських організацій, 12 від Жидів, 2 від духовенства, 3 від земських службах, 3 від комітету південно-західного фронту, залізнично-російського земського союзу і по одному представниково- судових установ: губернського комітета земського союза жіночих громадських організацій і ради присяжних адвокатів.

Українці у Київській Губернській Земській Управі.

На тім же засіданні губернського земського відбора на предложені представника групи об'єднаних кооперативів Баранівського вільщено склад земської управи новими членами від се лівського населення губернії, від робітників, від кооперативів, від третього елементу і від польських організацій. Явним голосуванням на цих нових членів вибрано отих осіб: Г. Сидоренка, В. Прокоповича, Н. Пожарського, А. Сербіненка і І. Волошиновського. (Всі Українці). Волошиновський є українським Поляком, видає українську газету п. а. "Світова Зірка".

Привіт київського губернського земства проф. М. Грушевському.

На засіданні київського губ. земства з дні 23. «Привіт на внесене глясного Стасюка рішення дискусії від першого київського свободного земського зібрання привіт проф. Михайлові Грушевському. Пропозицію що прийто і вислано до проф. Грушевського одобрену зібранем телеграма такого змісту в українській мові: «Проф. Грушевському. Київські губернські земські збори, зібралиши вперше в обновленому складі, вітають Вас, Михайло Сергійович, як неотомного борця за волю і честь українського народу». Телеграму підписав председатель зборів князь Куракін.

Віче українських соціалістів-революціонерів і народників у Києві.

Дні 24. марта в актовій залі «Омерійного» інституту відбулося віче осіб, які приїхали зі до поглядів соціалістів народників, скликаний бльском народних соціалістів. На цім вічі взяли участь також українські соціалісти революціонери і Україні народники.

Українські робітники.

Дні 24. марта в 7.10 год. вече в покинутої педагогічного музею відбулося зібрання підпільністю групи українських робітників.

Українські інженери і техніки.

«Київська Мысль» з дня 24. марта виступила по українськи таку відповідь:

Українці, інженери, техніки і агрономи! Організуємося! Сьогодні о пів до 7. вече в 14. автодорій університету св. Володимира відбудуться установчі збори центрального українського технічного та агрономічного товариства. На ці збори тимчасора рада запрошує всіх, хто інтересується технічним, агрономічним та економічним розвитком цілого українського народу».

Ріжні українські організації.

«Київська Мысль» віддаває такі новинки про ріжні українські організації:

Засідання «Товариства розповсюдження шкільної освіти на Україні» відбудеться в суботу 7. год. вече в Українському Науковому Товаристві, Вел. Підвална, ч. 36. Просить на засідання всіх, хто співчуває ідеї товариства.

В понеділок 26. марта о 12. год. в кол. відбудуться загальні збори «Громади на вищих віночках курсах» в 17 автодорії.

Також щоденно від 5—7. год. веч. читаються реферати по українському питанню.

Засідання Головної Української Студентської Ради тимчасово відбуваються в будинку Київського Комерційного Інституту. Щоденно прибувають делегати з провінційних міст і одержують ся привітані телеграми. Кореспонденцію просить надсилати до «Української Книгарії» на Балаклавській ул. ч. 8.

Група урочистих комітету підтримки західного фронту загально російського земського союза, відчуваючи потребу організації українських сил серед служащих комітету, просить всіх Українців в усіх відділах, підділах, організаціях і майстернях відбрати ся в юрисдикцію підтримки на Вел. Володимирській ч. 19 на день 25. марта о 7. год. веч. для вибору делегата до Центральної української Ради.

За Красного Педагогічного Товариства до ради об'єднаних громадських організацій вибрано відповідником відомого українського педагога бывшого редактора «Київської Старини» В. Науменка.

Київські комісії для шкільних сирій.

«Київська Мысль» з дня 28. марта я. 74. виступила таку замітку: «На зборішні засіданні виконуючого комітету вислухано заяву комісара шкільних справ В. Науменка, що він відмовляється від порушення йому обов'язків. Далітого комітету постановлено тимчасово поручити виконування обов'язків комісара від шкільності проф. Чирсу і Іванова Стешенкові. Наказано їм позбавити у вищих наукових закладах секретну переписку і допустити їх до архіву жандармської управи».

Флоринський—Нікольський—Щоголев — виделені!

Виконавчий комітет признає необхідним виделити із складу воєнної цензури урядникові цивільні установи п. Флоринського, Нікольського та Щоголева.

З Харкова.

«Кіевлянинъ» в ч. 73 з дні 27. марта в телеграмі з Харкова між іншими подає, що збори Українців висловилися за скликанням установчого зібрання для заведення демократичної републіки, а автономією України, за заведенням в народних школах і судах української мови та за виданням Радою робітничих депутатів часописів на українській мові.

З Полтави.

«Біржевая Відомості» в 23. марта доносять з Полтави: Сьогодні стара Полтавщина урочисто приєднала ся до загального святкова на відродження Росії, прилягнувши зачаття, замкнувшись країнці, інституції, бізнесменства. Радісно сівильовані народи усіх грандійних мітингів, розливши по вуличах білоруською рікою, наповнюючи колиску України побудинами пісеньми, трубними звукими військового оркестру. В мітингу брава участь потесний горожанин Полтави, автор «Сікого музик» — «нині прозрівшого» сивоголовий Короленко, який скромно слухав усіх безძників, вливши ся в родом.

З Хвастова.

«Київська Мысль» з 70 з дні 24. марта доносять, що селяни дуже цікавляться селянськими діяностями, просять книжок і газет з описом державного устрою свободних земель і вільного вибору, які видаються від республікою. На другому з черг віччя виголосувано бальзорні і радісні промови. Особливий успіх мав учителі місцевої вищої народної школи Іваненко, який говорив по усій Українській і піклувався їх до єдності і приязні.

Та ж «Київ. Мысль» з дні 2 марта доносять, що начальником міліції в Хвастові вибрано бувшого посла до другої Думи, члена української думської фракції Нечетайлю.

Велика українська маніфестація в Петрограді.

Утро Росії» з 27. марта доносять: 25. марта в Петрограді відбулась величезна українська маніфестація. Раніше в Казанському Соборі була відправлена молитва за Шевченка при співчасті великих мас народу. Протоієрей Орнатський сказав слово про засновені ідеали поета-мученика за народну болю. Виголосено богато промов.

Потім 20-тисячна товока з охвістрою, з співом марсіанії та проповідями послушала ся до Таврійської палати (Думи), де маніфестантів повітів представник Виконавчого Комітету Ради робітничих депутатів Соболев і сказав, що комітет признає жадання української демократії, та що разом з нею буде бороти ся за здійснені ідеали федераційної республіки. Вечером відбулися величезні українські збори. Ф. н.

Польська „широкі міра національних свобод і прав“ для Українців у відокремленій Галичині.

Краківський «Слово» з 19. с. м. подає, Задачу відкриває Галичину, то значить основи проекту, виробленого польським колом. Сі основи вже наші читачі в головних рисах з ч. 91. нашого журналу (а в подрібніх проєктах, якій чайже стоять в ширині польського кола, входять «є конче треба»), тому подібно з статті «Слово» тільки те, що відноситься до українського народу в відокремленій Галичині.

Отже сьогодні відкривається Галичині складається в двох палатах: палата послів і сенату. Палата послів числила би 228 послів, з того 62 Українців. Вибори на основі 4-членного права і національного катастру. В палаті послів будуть білі національні курії, з яких кожна окремо переводиться вибори з підпільством (крім вибору маршала, якого вибирає білі сім'ї), а також самостійно вибирається на основі національного катастру безпосередніх податків видатників на економічні і культурні цілі. Сенат складається з 130—140 членів і входить до нього: члени цивільної родини, замешкані в Галичині, 17 військових (спілкови, ректори) 45 членів, вибори з великим земельною власністю (один член має бути Українцем), представники самоуправних тіл, члени з торгівельних салат, члени доживотні і дідичні.

Крім цих фахівських діячів «Слово» пропускає про «засновані» Сільської Галичини, заявлюючи: «Українському населенню є при-

звани широка міра національних свобод і прав (український університет, національні курії, відновлення процесуального представництва, рівноправність в школах і урядах), які без жодної «християнської» польської душі».

Варто відмітити, що згадані тут „широку міру національних свобод і прав“, якою польське коло хотіло би „узвеселити“ український народ відокремленій Галичині, щоб після вільної наготі тут... „відвагу“, в якої поляки мають виступати з такими проспектами в українській справі.

Отже що до складу палати послів галицького сіму, признає польський проект українському народові як раз стільки мандатів, скільки призначала Рому безпосередньо перед війною перенесена собою виборчі реформи в тих виборчих групах, які мали бути вибрані на основі загального виборчого права. В сенаті признається що Українські стільки місць, скільки признається їх згадана реформа в групі віділів і в групі великої земельної власності, а то тільки рижини, що в такім великом тілі як сенат Україні вже абсолютно не можуть бути нікого значення. „Національна курія“ в палаті послів має бути всі ті упразднені, що й на основі згаданої реформи; новим управлінням буде би тільки полагоджування видатків на культурні й економічні цілі. Український університет же давно українському народові присвоєний, отже реалізація цього пріоритета не є ніякою польською засвоєністю. Рівноправність в школах і урядах ми все маємо — і знаємо, як вона під польським правлінням виглядала. Словом — те, що ми же досі маємо, або на що вгадали ся ми як на „найменше зло“ при переведженні сім'ї виборчої реформи, те має бути тою „широкою мірою національних свобод і прав“, якою мали бути означені і звільнені і граници нашого національного життя и розвитку в відокремленій Галичині.

Отже мали би стати національною меншістю в польських державних організмах в межах Австрії — тоді, коли український народ має в Австрії свою історично національну територію: тоді, коли весь український народ в Австрії як *conditio sine qua non* було засвоєні національного розвитку в цій державі ставить однодушно ухвалювання своєї національної території в окремий державно-правний організм: тоді — коли над 30-мільйонами наших братів по тім боєвим лініям вже немає царського ярма, коли в Києві лунає клич автономії України — відновлення Переяславського договору між Росією и Україною.

Український дневник у Київі „Нова Рада“.

Прихильник нашої часописи прислав нам над російського кордону число „Київської Мысли“, візьмімо дуже схоже, бо з 14. с. м. В числі сім знаходимо статю про віднову українською щоденною пресою на Україні російські. Читамо там:

Вишиць перші три числа української часописі «Нова Рада». Стара „Рада“ — як відомо — умірла таки в перший день війни: воєнні влади в особі головнокомандуючого воєнного війська Головного фронту Н. І. Іванова, не зрозумівши що ні одного путного плану, не сознавши що національна курія, не відмінної пропаганді культури таки в себе дала.

Процесія для „Нової Ради“ — боротьба за широку автономію України, за федерацію рос. республіку. В статті мадрукований в першому числі, говорить М. С. Грушевський про вільну рос. республіку, де нема по-новоземельських народів, як також поневолені осібніків. Такі перспективи, підсічувані самосудомістю народу, привносять і в рівень українського штату відомостей ся від старих норм і чорніших мінімумів. В другому числі працює той же автор відставши мірівниками поетами, а переклади давніх мірів на тему моєї реальній політичній діяльності. С. Ефремов відчіркує, що до початку республіки і до отважені «демократична» треба ще прилучити друге — «федерація». Більшість республік, збудовані на принципах федерації, а централістичні — «булава» — по думці п. Ефремова — величезна лихом для держав, користе привнідуб нещасною сторіні старі централістичні, самодержані монархії.

Послідовне слово в тому неавтоматичному питанні скаже консьєтуванта, і Грушевський по руці слухати пільки волі народу, котрой бажає тиражу випознити.

Поява українського органу заслуго — само собою — на горячий привіт. «Нова Рада», що поставила собі цілю оборону української федерації, пінкує до себе особливу уяву — і не лиш українського громадянства. Проблема

федеративної республіки ще не достаточно означена в рос. громадянстві, і відповіди на те питання дають ся ріжні — ріжними партіями, а навіть фракціями тих самих партій. В тому наприкінці немає однозначності. Ні в партії народної свободи, ні в соц.-демокр. партії ("Правда") виявилась вже проти Федерації. Перед рос. громадянством стас питане, хоча й старе, та по своїй актуальності нове, й остре Український орган, який головно займається проблемами федерації, заставив і рос. громадянство ознати своє становище до цього питання.

„Українське національне військо“.

Лівія, 18. квітня.

В „К. М.“ читамо:

9 марта о 6. год. вечором в льокали київського Технічного Товариства (Столипінська 55), відбудеться нарада в справі організації та сформування українського легіону. На нараду запрошено офіцери, що цікавляться цею справою.

Тимчасовий комітет запрошує окремою відозвою, видрукованою в „Київ. Мысли“ по українських, всіх вояків і приналежних до війська Українців прибути в велике віче, яке відбудеться дні 14. марта в актовій залі Кіївського Комерційного Інститута для обговорення справи утворення українського національного війська в деталях. На порядок днівний віча поставлено такі точки: 1) Утворене війська. 2) Організація на національному заснові всіх Українців, які вже тепер повинні служити в війську. 3) Утворення інформаційного бюро. 4) Нові пропозиції і 5) Вибори членів постійного комітету в справах утворення українського національного війська. Відозва кінчицься увагою, що вибори будуть відкриті для всіх зацікавлених цею справою.

Дні 22. марта відбулося в Київі в 3-й автодорі Кіївського Комерційного Інститута на розі Несторівської ул. та Білівського бульвару перше установче зібрання солдатів, офіцерів, військових лікарів і урядників української національності. Вибрано тимчасовий комітет і передбачено дискусію над справою утворення українського національного війська для боротьби з зовнішнім ворогом і підтримання тимчасового уряду перед реакційними заходами прибічників скасованого царського уряду.

„Київська Мысль“ з дня 28. марта подає таку замітку:

Відбулося кілька зібраний Українців офіцерів, солдатів, юнкерів, військових лікарів і урядників. На цих зібраних принято таку резолюцію: З увагою на недобре, яке трохи нам від зовнішніх ворогів, і будучи на зустріч заклику тимчасового правління з дні 22. марта 1917 р. про здінене всіх сил народу і армії, українське військо зібрало постановило незалежно від регулярної армії сформувати в добровольців і свободів від воєнної служби „очакомоні полк“ в усіх родів оружя. Вибрано осібний комітет для організації полку. Записувані добровольці відбуваються в помешкання педагогічного музею на Вел. Володимирській і в каштелярі пресового бюро. До українського очакомоніального полку приймаються особи ріжного віку".

Ф. Н.

Київське духовенство і Центральна Українська Рада.

Лівія, 18. квітня 1917.

„Київська Мысль“ ч. 71. з 25. марта деноцитує, що до Центральної Української Ради вплинуло від місцевого духовенства письмо такого вмісту: „Прекрасне духовенство міста Києва на зборах своїх дні 20. марта під проводом письменника Никонія, єпископа чигиринського, вибрало від себе не представників до Центральної Української Ради таких осіб: Протоієрея Н. Шарагівського, свящ. А. Холланського, Г. Чернявського“. Заява ця була відчитана на засіданні Центральної Української Ради, яка призначила прибульців на засідання свящ. Ходзького і Чернявського, і запростила їх відразу виступити у працях Ради.

Поятник польського кіла.

Лівія, 21. квітня 1917.

Нинішня „Gazeta Wilejska“ доносить: Члени парламентарної комісії польського кола стоять непохідно на становищі безправовічно-

“Охочкомоні“ полку (кількість) укр. добровольців не відома. Всім організаціям ся напр. під час 1-го польського поєдинку, коли Українці сподівалися ся через це засіяні війська відмінно вести боротьбу.

го переведення на боротьбу Галичини. Свій обіцянки їх не успішно. Дрештою обіцянки є алиши, бо найліпшою обіцянкою є відручне цісарське письмо. На засіданні комісії від більшіни — крім Абрагамовича — заявили ся за рішучою опозицією.

„Вільне Таджи“ доносить в Відні: Польські соціальні демократи виступають тепер в доміні, що Галичина влучить в Королівством в одну шайку при Габсбургській монархії.

„N. Fr. Presse“ доносить, що уступлене п. Бобжинського є невідкладне.

В звязку з цим „B. T. Tgbl.“ подає як кандидатів на польського міністра без теки пп. Леа, Германа, Стесловича або якогось людовіця.

Нова битва під Газою.

Лівія, 21. квітня 1917.

Турецьке звідомлене в 20. с. м. доносить, що по сильнім артилерійським підготовлено прийшов передуцько рано великий англійський наступ на турецькі становища під Газою (Палестина). Битва тривала цілий день. Відперши наступу, турецька піхота і кіннота перейшла о год. 7 вечора до протиноступу і присилувала противників подати ся візду.

Друга битва під Газою була виграна.

Російські соціалісти проти мира.

ПЕТРОГРАД (Пет. 14). Соціаліст Маєр, член американського конгресу вислав до члена Думи Чегеїзде, предсідателя ради делегатів робітників і жовнірів слідуючу телеграму: Як одинокий соціалістичний посол американського конгресу прошу Вас що категорично заперечити поголосок, які нас занепокоюють, що російські соціалісти є за окремим миром з Німеччиною.

Виконавчий відділ ради делегатів робітників і жовнірів вислав до Маєра таку відповідь: Як вже заявлено у відповіді ради делегатів робітників і жовнірів в Петрограді, висланій до народів світа та в резолюції загального конгресу рад делегатів робітників і жовнірів, що російська революційна демократія не стремить до ніякого окремого мира, тільки бажає міжнародного мира без анексій і без дійсних або за маскованих воєнних відшкодувань, на основі свободного розвою народів. Є вона гадки, що пропагандістів усіх країв мусить отримати ся спричинити як найкоротше мир.

ПЕТРОГРАД (Ткб). В таврійській палаті відбулося засідання комітету VI армії, частин IV, V, VII і XII, та першої дивізії гренадерів при співчасті виконавчого комітету робітників і жовнірів. Делегати поставили між іншими питання, чи рада делегатів робітників і жовнірів в Петрограді, стоїть дійсно за окремим миром. Представник ради Соколов відповів, що рада відкидає всяку думку про окремий мир.

ЛОНДОН (Ткб). Бюро Райтера доносить в Петрограді: Комітет делегатів робітників і жовнірів подав остаточно до відомості, що відкидає думку про окремий мир.

Болгарія супроти заяви про військові російського правління.

Софія (Ткб). Болгарська тел. агенція дісталася уповажену відповідь на заяву про військові російського правління з д. 10. цвітня оголосити таке: Болгарський народ і його правительство повітли в живою різностю уродин нової Росії, яка бажає укріпити здобуту свободу і посвятити ся праці для добра своїх визволених народів. Тим то заявя з д. 10. с. м., яку проявіоричне правління велико оголосити петроградській агенції, принято з симпатією і оцінено її як признаку нової орієнтації російської воєнної політики, яка тепер відкидає всіх агресивні забаганки чупроти чужих областей і гнету інших народів. Як відповідь на цю заяву російського проявіоричного правительства заявили вже Австро-Угорщина і Німеччина, що союзники їх не бажають собі цього, їх не мають відтім інтересу, щоби російський народ вийшов з цієї війни понижений або захитаний у своїх житлових умовинах. Держави сі не хочуть зменшити із чести і свободи розвою російського народу, проти чи — бажають від старим від віків сусідом жити в згоді і приязні і не думають мішати ся в його внутрішніх справах. Що відноситься до Болгарії, то люди управлюючі нині Росією знають дуже добре, що нова Росія не потребує в тій стороні зовсім побоюватися її свободу.

22. квітня 1917.

Стр. 5.

Болгарія не виловила війни російському народові, а мусила її прияти тому, що осьмілі ся боронити проти волі всемогутчого був російського правительства своїх політичних і національних прав, признали їхніми представниками ліберальної інтелігенції в Росії, а тепер так хоробро бороних синами Болгарії та дознагати ся для себе їх прав. Для Болгарії є се честь заслугою народів, що все найногинніші приймала вигнання російських піонирів свободи. Тому Болгарія є готова підвергти всіх кроки, які можуть запенити мир, але не менше є сильно рішена в порозумінні з союзниками вести далі боротьбу аж до кінця, який запевнить її пікові зведення з власним народом.

Намірена подорож англійських дневникарів до Росії.

ПЕТРОГРАД (Ткб). Міністер зовнішніх справ повідомив проміжні працівники правління про намір представників англійської преси відійти в маю Росію. Правління виявило готовість улекшена се подорожі англійських дневникарів, котрі хотіть особисто пізнати дія в демократичній Росії і переконати ся про положене в Росії.

Герард про Німеччину.

РОТТЕРДАМ (Ткб). Бувши американським амбасадором в Берліні Герард виколосив в Нью Йорку промову, в якій сказав, що Німеччина не буде побужена ні внутрішньою революцією, ні недостачою поживи. Можливість революції в Німеччині повинні Американці вибрати собі з голови.

Америка думає про виголоджене Німеччини.

ВАШИНГТОН (Б. Райт). Президент Вільсон обговорює з кабінетом справу управління довою поживи до півночі Європи в тій формі, щоби не допустити, аби ся пожива діставала ся до Німеччини. Американське правительство не хоче спинувати плавбу до центральних країв але під умовою, що сі краї не будуть помагати Німеччині.

Чому Англія веде війну?

БЕРЛІН (Б. Вольфа). Інтересуючі подорожні з бесідами члена англійського парламенту Йовенса на сьогоднішній конференції независимої партії оголосив: „Manchester Guardian“. Йовен сказав між іншими: Америка західя, що не має ніякої самолюбної шляхи, не бажає добичі і колоній, та не шукає відшкодування за жертви, які радо носяться. Натомість антиантант не думав складати подібної заявки, і тому вінна будеть ся далі не за Бельгію або Францію, своєдінну Польщу або розігнану справи Ельзас Лотарингія, але виключно тому, щоби здобути німецькі колонії в Африці, щоби Австро Угорщину і Туреччину розчвертувати, щоби антиантант мав добичі коштом сіх держав.

Недостача поживи в Англії.

БЕРЛІН (Ткб). Лондонські дневники з днів 16. і 17. с. м. посвячують довгі статті чим раз більшим трудностям з поживою. Шікава є бісіда англійського директора для поживи, який сказав: Завільно отверто, що в справі збіжжа на хліб находимо ся в думі поживним положенням. Не зближимо ся рішучо до голому, але припаси є за малі. Підводні судна є чимось більше, ніж погрэозою, вони тежко дійною небезпекою недостача кораблів, неуряджай підводними суднами, викликали недостачу зерна і муки. Се доведе нас над берег пропасті, коли народ не рішить ся на мудру ощадність.

Міжнародна конференція

в Стокгольмі.

ГАГА (Ткб). Делегація голландського виконавчого видлу міжнародного соціалістичного боргу рішила поставити внесене, щоби міжнародна конференція в Стокгольмі почала ся 15. квіт.

